

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 87

Číslo 33

12. srpna 2007

Cena: 6 Kč

POUŤ DO TAIZÉ – POUŤ BLÍŽ K BOHU

Ještě před půl stoletím bylo Taizé jen jednou z mnoha malebných vesniček, jakých je v Burgundsku rozeseo nepočítaně. Dnes je místem, kam přijíždějí tisícovky lidí z celého světa, aby se na týden připojili ke komunitě několika desítek mužů, kteří se zavázali následovat Krista v co největší prostotě.

Proč jet právě do Taizé? Abychom se Bohu po Kristově příkladu co nejvíce přiblížili. Starosti všedního dne necháme za sebou, zbavíme se jich už po cestě pohledem na krásná románská městečka a vesničky, lemovaná starobylými kostelíky a zámky. Po příjezdu se neubráníme porovnání s Božím královstvím, kde je také vše připraveno. Ranní probuzení zvonem, pobožnost před snídaní, obědem a večerní, navařené jídlo, spaní buď v několika ubytovnách, ve vlastním stanu nebo karavanu.

Převážnou většinu příchozích tvoří mládež, ale i dospělí mají svoji skupinu. Po ranní pobožnosti a snídani se v deset hodin scházejí ve stanu "F", kde si vyslechnou zamyšlení nad textem z Bible. Pokaždé se probírá něco jiného, právě v době mé návštěvy to byl závěr Markova evangelia. Jde o opravdu hluboké ponory vnímání a pochopení, co nám Písmo prostřednictvím jednoho z bratrů z Taizé sděluje. Nevím, jestli je to tím, že člověk v tu chvíli na nic jiného nemyslí, prostředím či společenstvím, ale v tu chvíli je text mnohem živější, než když si jej třeba čtete po večerech doma (připouštím, že k někomu dovede

mluvit stejně intenzivně i tak). Potom se vytvoří skupinky po sedmi až deseti lidech, se kterými se nad řečeným slovem zamýšlíte a hledáte odpovědi na otázky, které vám bratři z Taizé připravili. Skupinka se dá dohromady v pondělí a zůstává stejná po celý týden. Je dobré, když se v ní mohou sdílet lidé, kteří se předtím vůbec neznali. Skupinka se schází také odpoledne. Poté se můžete zúčastnit tzv. workshopů nad různými tématy. Mě zaujalo například svědectví lidí, kteří žijí v různých světových zemích společně s muslimy a kolik toho s nimi i přes rozdíly ve víře dokážou sdílet společného, či velmi zajímavé téma: Proč pořád tolik spěchám? Každý den je připraveno několik různých workshopů, v bohaté nabídce si každý může vybrat dle svých zájmů. Nebo se může odebrat dolů do krásného parku s jezerem, zůstat s osobní modlitbou sám či potkat nové přátele.

Po večeri je pak vždy od půl deváté večerní pobožnost. To, co dělá všechny pobožnosti opravdu krásné, jsou zpěvy, zpěvy z Taizé. Je nádherné slyšet chválit Boha několika tisíci lidmi najednou. Zpívají se písně různých jazyků, zazněla také

čeština. Zpočátku se mi stávalo, že jsem i při těchto písních v duchu osobně s Bohem vyřizoval řadu "svých" věcí. V dalších dnech jsem již pochopil, že je stejně nejlepší se s ním setkat prostřednictvím písní, vždyť jejich texty obsahují žalmy, vroucí modlitby, přímé prosby, chvály i díky.

V Taizé nejde jen o slyšení a zpívání. Svůj vztah a lásku k Bohu i k bližním vyjadřujete také službou. K ní se do-

brovolně přihlásíte a v průběhu týdne přivážíte či vydáváte jídlo, myjete nádobí či koupelny.

Zjistil jsem, že osobně jsem tuto návštěvu potřeboval. Na konci několika dní strávených v Taizé jsem cítil, že jsem k Bohu blíže. Pouto k němu bylo propleteno novými nitkami, lano je nyní silnější a pevnější.

Věřím tomu, že někdo nemusí jezdit až do Taizé, aby si podobnou věc uvědomil. Ovšem na druhou stranu Taizé není zase až tak daleko (den cesty autem) a částka, kterou uhradíte za pobyt je nízká (navíc si můžete sami určit, kolik v daném

rozmezí za sebe zaplatíte). Toužíte-li po odpočinku, provázeném duchovním zážitkem, vřele jeho návštěvu doporučuji. Podmínkou je se domluvit nějakým světovým jazykem a přihlásit se dopředu, nejlépe prostřednictvím internetových stránek (www.taize.fr).

Nemusíte mít to štěstí, že zároveň s vámi tam bude někdo, kdo vám bude překládat do češtiny. Ale ani to není vyloučeno.

Taizé má společnou vlastnost s naším slánským sborem – jde o místo, kde je mi dobře a cítím se doma.

Pavel Pánek

KAREL STATEČNÝ – STATEČNÝ TEOLOG

„Když se profesor Statečný dověděl o úmrtí patriarchy Karla Farského (12.6.1927), poklekl u lůžka, k němuž byl vážnou nemocí upoután, a v hlubokém soustředění modlil se za zesnulého“. Tak popsal jeden z dobových svědků hluboký vztah prvního profesora systematické teologie naší církve (jmenován T. G. Masarykem 28. října 1925) k prvnímu patriarchovi. Úcta a důvěra mezi oběma kněžími byla oboustranná. V dochované korespondenci patriarcha obrátil se na profesora s naléhavým dotazem, zda jeho pokus o postužení Boží přirozenosti "Bůh je věčně živý zákon všehomíra" zní panteisticky, jak mu bylo ostře vytýkáno. Profesor - nepochybně s ohledem na věcný i osobní rozměr otázky - odpověděl, že jej lze vyložit panteisticky i teisticky. Když patriarcha na rozhodujícím sněmovním plenárním zasedání 30. srpna 1924 dal profesorovi prostor, aby vyložil principy teologie mladého církevního společenství, Karel Statečný ustanovil (konstituoval) základy bohosloví mladého církevního společenství výrazně personalisticky: „v pojmu Boha osobního tkví náš křesťanský univerzalizmus.“ A bylo v té věci jasno! Bez zmíněného vystou-

pení a sněmovní naukové rezoluce by Farského návrh úpravy prvního článku Ústavy, odvolávající se na Duchu Kristova, a návrh liturgického výboru, směřujícímu k novozákonnímu pojetí kněžství, postrádaly dogmaticko - filosofické zdůvodnění a jevíly se jako náhodný nápad.

Rozhodnost Statečného vystoupení, jenž vzhledem k své zbožnosti, vzdělanosti, pověsti, postavení i věku měl obecnou autoritu, přispěla k překonání kritického bodu života a orientace církve. V pozdějších výkladech se na tuto skutečnost – až na jednu výjimku - zapomnělo.

Karel Statečný byl opravdu statečným mužem, jak o něm napsal ostrý kritik církevních poměrů básník a spisovatel J. S. Machar a byl též – dodávám – statečným teologem. V jiném listu Karlu Farskému vyslovuje svoje obavy, že bude na diecézním shromáždění vystaven nekvalifikovaným dotazům, čímž – jak plyne z kontextu – s akademickou noblesou myslil nevybíravé útoky. A přeci tam šel! Jak je známo, Karel Farský byl z vlastních řad dehonestován i v cizině. Ponižování se nevyhnul ani Karel Statečný. V dochovaném dopise si stěžoval na pozdní

vyplácení platu (zprvu jako soukromý docent nepobíral od státu plat), což připisoval úmyslnému jednání. Charakteristické je zdůvodnění stížnosti: nejde tak ani o mne a manželku, ale o naši pomocnici v domácnosti, jíž nemohu včas zaplatit.

Není pochyb, že oba kněží a doktoři teologie Karlovy univerzity byli trpělivě smíření s dvojznačnou situací své práce a působení. Dobře věděli o údelu Ježíšových učedníků, že „žák není nad učitele ani sluha nad svého pána“ (Mt 10,24; L 6,40), právě tak jako „když hospodáře nazvali Belzebubem, čím spíše jeho čeledi“. (Mt 10,25b) Doufali i v zaslíbení - a toho se týkaly svrchu zmíněné liturgické modlitby - „každý, kdo se ke mně přizná před lidmi, k tomu se i já přiznám před svým Otcem v nebesích“ (Mt 10,32). Hoře i milost v doživotní věrnosti Kristu je také vedla k vzájemné podpoře, důvěře a úctě, jež sloužily i k prospěchu církve.

Léta, jež po úmrtí patriarchy a profesora (12.8.1927) bezprostředně následovala, nepatřila právě k nejšťastnějším.

Zdeněk Kučera

ZAPOMÍNANÝ ALE NEZAPOMENUTÝ

V srpnu letošního roku si naše církev připomíná osmdesáté výročí úmrtí ThDr. Karla Statečného, svého prvního profesora systematické teologie. Karel Statečný patřil ke generaci těch katolických reformistických kněží, kteří podpořili dříve novou Českou církev i za cenu velkých osobních obětí a ztráty zabezpečených pozic, o něž odchodem z katolického prostředí přišli.

Karel Statečný se narodil 6. července roku 1870 v Myslkovicích u Soběslavi. Po studiích gymnasiálních a vysokoškolských zahájil svou kněžskou dráhu roku 1894 v Českých Budějovicích svěcením na kněze v církvi římskokatolické. V Českých Budějovicích též působil nejprve jako kaplan a později, po dosažení teologického doktorátu v roce 1900, jako profesor morálky a křesťanské filozofie v českobudějovickém bohosloveckém diecézním semináři.

Do období Statečného studií spadá epizoda z roku 1894 s jeho dopisy a verši, adresovanými básníkovi Josefu Svatopluku Macharovi. Statečný hledal v Macharově břitké poezii odpovědi na palčivé otázky, které si kladl ve chvílích počátku své kněžské služby. Básník tehdy nepodpořil svého mladého čtenáře, neodpovídal na jeho dopisy a uctil památku Karla Statečného až po jeho smrti o 34 let později článkem v časopisu Tribuna. Uvedený text se pak dostal i do Macharovy knihy vzpomínek "Zapomínání a zapomenutí".

Vrátíme se však zpět do doby budějovického působení Karla Statečného. Byl zde znám nejprve jako výborný kazatel, později jako oblíbený pedagog, který neskrýval své svobodomyšlné modernistické názory. Díky svému nadání, plní a vědeckým stáží v Římě, Bádensku a Švýcarsku zís-

Dokončení na str. 3

Přijímání pro psa

Moje máma mi kdysi četla – překládala to z listu – jednu básničku od Kiplinga – bylo to o tom, jak kněz Eddy zvonil na bohoslužbu o Štědrém dnu Sasům, kteří byli pohani ještě dost málo obrácení, a tak nepřišli; zato Bůh poslal Eddymu kozu s kůzlátky, pejska, několik králíků, ovečku s jehňaty a sovu.

Tak Eddy sloužil bohoslužbu pro zvířátka.

Před časem přišli na bohoslužby manželé s pejskem Matýskem – utekl ze zahrady a následoval je. A jestli prý to nevadí, jinak že se jeden z manželů vrátí s pejskem domů. Vzpomněla jsem si na Eddyho a na jinou vlastní zkušenost – moje fenečka (bílý špic jménem Peggy) se na výslovné přání bratří a sester zúčastňovala biblických hodin a sdílela s námi velmi soustředěně modlitbu Páně.

A tak se Matýsek naučil chodit na bohoslužby pravidelně a ví, kdy se vstává a kdy se sedí, zkrátka umí liturgii líp než někteří noví příchozí. Je mu v modlitebně dobře – vyjádřil to tím, že si naprosto v pohodě drbal záda o koberec před stolem Páně.

Když pak lidé chodili k přijímání, koukal, jestli by taky něco nezbylo pro psa.

Na další bohoslužby jsem připravila piškotky. Matýsek pochopil a pokračovalo to podle stejného ritu; pak piškotky došly a já zapomněla koupit nové. Trapas. Jak to vysvětlit pejskovi, který sedí před vámi a kouká „těma svýma psíma očima“?

Aby nedošlo k dalšímu trapasu, Matýskovi páníčci si přinesli piškoty vlastní a připravili mi je na stůl Páně za kytku. Jenže já měla lepší nápad – připravila jsem si kolečko točičku –

Po přijímání Matýsek seděl a čekal, co jako bude.

„Máš to za kytkou“, napovídal šeptem páníček.

„Já mám lepší,“ povídám a dala jsem Matýskovi salámek, Matýsek byl nadšen. Konečně to ti lidé pochopili!

Jenže to si myslí pes.

A co si myslíme my? Pochopili jsme? Víme vůbec o čem jde? A jaký to má smysl?

Michaela Procházková

Z kazatelského plánu

11. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Z klopotného pachtění žádného užtku není.

Kdyby byli oba rozvadění bratři ochotni naslouchat Pánu a učit se od něho, nepřešli by se tvrdě o zděděný majetek a nehledali by rozhodčího. Dokázali by se v dobrotě porovnat. Vždyť hmotné bohatství není v životě hlavní věcí. Na podobenství o boháči a stodolách ukazuje Pán Ježíš pošetilost těch, kdo si myslí, že dostatek hmotného majetku, zásoby na mnoho let, mohou člověka plně zajistit a učinit ho šťastným. Vždyť náš život je v Božích rukou! Pouze spolehnutí na Boha dává skutečnou jistotu, která nepomíjí. O tu nás nikdo nemůže připravit. Na vztahu člověka k majetku se může rozhodovat o našem věčném údělu. Běda těm, kdo si ze svého vlastnictví učinili modlu, které výhradně slouží a pro niž zapomínají na Hospodina i na své bližní! Modloslužba vykopává nepřekročitelnou propast mezi námi a Bohem, mezi námi a Kristem, mezi námi a pravým životem.

Vstup: Kaz 2,18-23 nebo 2,7-11

Tužby:

2. Abychom v Ježíši Kristu hledali a nacházeli svou jedinou jistotu v životě i ve smrti a sytiti se jeho slovem...

3. Abychom jako Kristovi svědkové žili čestně, skromně, láskyplně i obětavě a mysleli na soud, který očekává každého z nás...

Epištola: Ko 3,1-10

Evangelium: L 12,13-23

K obětování: Pí 28,6-9 (28,25-27)

K požehnání: Jk 4,13-5,5

Modlitba:

Stvořiteli a Pane všeho i všech! Ve tvých rukou jsou naše dny. Tvůj lid, shromážděný kolem Pána Ježíše Krista, má žít poctivě, skromně, příkladně pro jiné a nemá se strachovat o to, co bude zítra. Taková je tvá vůle, Pane. Naše jistota je v tobě, Bože, a ne v tom, co si do zásoby nahromadíme. Žehnáš takovému úsilí, které je v souladu s tvou svatou vůlí. Dopřej nám tu milost, abychom ji stále lépe poznávali a měli odvahu podle toho žít. Vždyť jen tehdy se k nám tvůj Syn může přiznat v den nejposlednější a dát nám podíl na věčném životě.

Vhodné písně: 24, 25, 57, 77, 81, 84

PŘÍPRAVA NA ŽIVOT

Kde jsou ty časy, kdy jsem vztekle okusoval tužku a vzdychal nad domácí úlohou na téma "Proč se těším na prázdniny" nebo "Jak jsem prožil prázdniny." Tyhle "slohovky" rozčilují už pěkných pár generací a já si vzpomínám, že jsem měl vždycky vztek, protože ostatní kluci to většinou rychle odbyli a dávno už jezdili na kole, zatím co já seděl doma a smolil "tu pitomost o prázdninách." Jenže jak člověk roste, mění svůj názor – na "slohovky" i na prázdniny. Dávno už nejezdím k tetičce (i když bych hrozně rád), ani pětka ze slohu mi už nehrozí, ale nedávno jsem četl velmi zajímavý článek.

Byla to vlastně docela obyčejná "slohovka" o prázdninové aktivitě mladých křesťanů ve Spojených státech. Sto osmdesát studentů z Kalvínské koleje se rozjelo po celých Státech a snažilo se prázdninového volna co nejlépe využít.

Někteří zajišťovali ubytování pro nejrůznější církevní tábory a semináře, jiní opravovali domov důchodců a ještě další se starali o mentálně postižené děti v prázdninovém středisku. Ptáte se proč: Řekli byste, že si chtěli něco vydělat, ale překvapivě to

nebyl ten hlavní důvod. Na přímý dotaz dostal autor článku zvláštní odpověď: Mladí lidé chtěli především získat praktické zkušenosti a zejména "zlepšit své etické předpoklady ke službě druhým".

"Etika služby" – po tom že dnes touží nějaký mladý člověk? Zní to

příšerně archaicky – nebyl to náhodou nějaký pomatenec?

Ba ne, tihle mladí křesťané to měli v hlavě a zejména v srdci v naprostém pořádku – vždyť služba druhým patří mezi hlavní biblické zásady!

-czka

O soucitu

S těmi, kdo si mohou všechno dovolit, bychom měli mít soucit.

Jean Anouilh,

* 23.6.1910 (Bordeaux), + 3.10.1987 (Lausanne), francouzský dramatik

Ilustrované magazíny rády představují bohaté a slavné lidi tak, abychom záviděli jejich způsob života. Mohou si všechno dovolit finančně i morálně. Nejen že žijí na místech, kde byl normální člověk nanejvýš jen na skok o dovolené. Nejen že slaví často párty ve vilách a zámcích mezi hvězdami a kráskami šoubyzny. Mohou si dovolit úlety a hlouposti, které by obyčejného člověka připravily o dobrou pověst v zaměstnání a v soukromém životě.

Jsou tedy šťastní, když se vyskytují všude tam, kde by se milióny čtenářů a čtenářek a diváků a divaček také jednou ocitli? Svými thymolinovými úsměvy ztělesňují naplnění pohádkových snů. Otázka ovšem je, proč tedy tak mnozí z nich potřebují omamné prostředky, drogy? Proč jsou jejich úsměvy tak často křečovitě, fasádou s nezúčastněnými očima? Ten, kdo si může dovolit všechno, má automaticky přednost před rodinou, obcí, společností. Jinak ten princip nemůže fungovat. Ten, kdo si může všechno dovolit, a dokonce to i dělá, je nestálý. A to je smutné a zaslouží si náš soucit.

Z němčiny přeložil Josef Špak

Nad Písmem

JE ŠPATNÉ BÝT BOHATÝ?

L 12,13-23

V Izraeli bylo zvykem přicházet k učitelům zákona s různými dotazy. A právě v tomto duchu se i na Ježíše obrací jeden ze zástupů. Má starosti, a ty ho vedou o radu k Ježíšovi. Dostal se do sporu se svým bratrem o dědictví po otci. To je problém, který známe i my. Dědíme po svých příbuzných a většinou na to dědictví připadá víc hlav. Možná se dá i říct, že čím víc příbuzných, tím víc problémů s dědictvím. Takže tomu problému, se kterým se za Ježíšem dostavuje jeden z jeho posluchačů, zcela rozumíme.

Jenže on jej odmítá. Můžeme si to vysvětlit tak, že se Ježíš nechce míchat do věcí tohoto světa, že přišel, aby řešil něco jiného než majetkové rozepře. Ale opak je pravdou. On přeci přišel, aby se míchal do našich věcí. Proto nás varuje: „Mějte se na pozoru před každou chamtivostí, neboť i když člověk má nadbytek, není jeho život zajištěn tím, co má.“ Jaký je tedy správný přístup k bohatství? Je špatné být bohatý? Všichni žijeme v předstávě, že čím víc budeme mít, tím budeme spokojenější. A podle této představy si také snažíme naprogramovat svůj život. Nicméně všechny dnešní biblické texty nás od této představy odrazují.

Mnozí z nás, i když si to neuvědomují, žijí ve velkém nadbytku. Stačí, když v pondělí ráno vyhlédnu z okna, a vidím, kolik lidí, jaké davy se vydaly na pravidelný pondělní trh v našem městě. Parkoviště kolem obchodů jsou zaplněná do jednoho a všichni nakupují. Většinou ale nemyslí na to, jestli je důležitější bohatství v tomto světě a v této chvíli, anebo bohatství u Boha, v jeho království, které je přece tak daleko. V hlavě se jim mihá, že nesmí zapomenout udě-

lat velký nákup v supermarketu, že musí rychle oběhnout trh a koupit si něco hezkého na sebe, podívat se, jestli nejsou v akci letní boty, a také se stavít v cukrárně na zmrzlinu a koupit si čerstvě rozkrojený meloun....

Samozřejmě, že i my se s rodinou zúčastňujeme takových nákupů a většinou končíme v cukrárně na zmrzlině, přesto jsme si už dávno uvědomili, že díky všem trhům, díky různým supermarketům a hypermarketům je většina domácností zaplněná potravinami, které se nestíhají spotřebovat a většina potravin tak končí v odpadkovém koši. Šatní skříň jsou plné oděvů, které nestíháme nosit, ze kterých jsme vyrostli nebo prostě se nám k ničemu nehodí... zkrátka všude je plno všeho. Kdykoliv si můžeme koupit cokoli. A nakupujeme a nakupujeme – snad ze strachu, že bychom měli málo a že bychom pocítili nedostatek. A čím více máme, tím víc po ostatním toužíme. A tím víc také cítíme, že všechno hromadění a zabezpečení nám nepřináší úlevu, po které uvnitř sebe toužíme. Že nám ke šťastnému životu nestačí plná lednice.

Bohatý muž v Ježíšově podobenství vkládá všechnu svou naději do zajištění bohatstvím a uložení úrody pro budoucnost, aby mohl díky zásobám na mnoho let „klidně žít, jíst, pít a být veselý myslí“. Jeho zájem se točí jen kolem konzumních radostí tohoto života. Jenže on se tím dopouští hlubokého existenčního omylu. A proto ho Bůh nazývá bláznem.

Kolik lidí vyznává stejnou filosofii života jako tento bohatý muž? Kolik z nás by si přálo mít tolik bohatství, abychom už nemuseli pracovat, abychom mohli konečně „žít“? Jenže

příběh toho bohatého muže nás přivádí k prohlédnutí. Lidský život má i jiný rozměr.

Není nic špatného na tom, když jsme bohatí. Špatná je lidská chamtivost, která nám zatemňuje mysl a která nás odvádí od pravého smyslu života. Bůh nás ve své dobrotě stvořil k tomu, abychom, jak vyznáváme, „ducha Božího v sobě majíce, šťastni byli, život pravdy žili, pravdy Boží hájiti se nebáli a života věčného tak jistě dosáhli“. A my během svého života toto štěstí hledáme různými způsoby. Ne všichni mají možnost poznat, že štěstí nespočívá v nějakých hmotných statcích, ale v určité kvalitě života. Bůh určil našemu životu určitý čas a na nás je, abychom měli otevřené oči pro to, co je skutečně důležité.

Lenka Vávrová

**Náš Pane,
dáváš nám poznat,
že rozdíl
mezi pozemským
bohatstvím
a tím nebeským
je velký a nesrovnatelný.
Kéž máme
vždy na paměti,
že to důležité
v našem životě
je žít svůj život
v Pravdě a Dobrotě
před tvou tvář.
Kéž dokážeme nemyslet
jen na sebe,
ale být tu pro druhé,
být ve svém krátkém
životě užiteční.
Amen.**

ZAPOMÍNANÝ ALE NEZAPOMENUTÝ

Dokončení ze str. 1
kal Statečný velký odborný rozhled a přiblížil se dokonce jmenování na místo profesora pro filozofii nebo pro morálku na teologické fakultě Karlovy univerzity v Praze. Konzervativní církevní kruhy však jeho jmenování zhatily. Modernistický přístup k teologii, jehož projevem byl důraz na vědeckou poctivost a sebekritičnost, vedl Statečného v první řadě k promyšlení reformy vzdělávání bohoslovců. V předstávách K. Statečného bylo základním předpokladem této reformy prohloubení studia filosofie jako průpravy pro vlastní bohoslovecké vzdělání. Zároveň kladl důraz na přesahu teologických disciplín do dalších vědních oborů.

Do Statečného života hluboce zasáhly tragické události první světové války. Byl povolán do armády jako vojenský duchovní a z bojů si odnesl nejen drtivou životní zkušenost, ale i těžké nervové onemocnění a srdeční slabost. Po válce v prostředí nového československého státu se Statečného postoje radikalizovaly, od roku 1921 byl v kontaktu s ThDr. K. Farským a koncem roku 1923 stanul přímo mezi jeho spolupracovníky v nové Československé církvi. K. Statečný tak učinil velmi odvážný krok, protože ve svých 54 letech opustil dobře placené profesorské místo a stal se na Husově evangelické fakultě v Praze jen nehonoraným docentem a spirituálem koleje československých bohoslovců. Mohl se však tímto způsobem podílet na formování vznikajícího bohosloveckého studia

nové církve, uskutečnit některé ze svých reformních plánů a během svého krátkého působení ještě dosáhnout mimořádné profesury. K výrazné změně došlo i v jeho životě osobním, protože v den svých 54. narozenin uzavřel sňatek s Marií Smolíkovou, dcerou profesora budějovické reálky, obětavou ženou, která měla pochopení pro jeho práci a vzala si ho i s rizikem jeho nevalného zdravotního stavu.

Dr. K. Statečný se kromě svých pedagogických aktivit podílel na práci I. sněmu Československé církve v době, kdy církev překonávala období takzvané "pravoslavné krize". Na 1. zasedání sněmu, dne 30. srpna roku 1924, přednesl K. Statečný za naukový odbor zásadní sněmovní referát. V tomto referátu srozumitelně nastínil princip náboženského vývoje vyvážený zásadou kontinuity podstaty křesťanské zvěsti. Dynamický prvek křesťanského náboženství viděl v souvislosti s reformací a logicky tak dospěl k vizi domácí národní církve, v jejímž programu je dokončení české reformace. Reformní principy byly obsaženy i v dalších Statečného tezí o revizi tradice v duchu Kristova evangelia, vycházející ze základní ideje osobního Boha, o potřebě spjatosti křesťanství s aktuálním lidským životem, i o důležitosti širokých aktivit církve v oblasti sociálně etické. Statečného referát byl o to významnější, že prostředně po něm následovalo hlasování o změně prvního článku ústavy, které nahradilo původní formulaci o návaznosti věrouky Československé církve na podání sedmi ekumenic-

kých koncilů tezí o naplňování současného snažení mravního a poznání vědeckého duchem Kristovým, jak se zachoval v Písmu a v podání starokřesťanském i jak je dochován národem československému hnutím husitským a českobratrským.

Dr. K. Statečnému nebylo dopřáno pokročit v jeho teologické práci. Zemřel 12. srpna roku 1927, přesně na den o dva měsíce později, než ThDr. K. Farský. „Ač systematick z povolání stál Statečný ve stínu výrazných věroučných formulací Karla Farského. Později byla práce Statečného skoro vůbec zasuta dílem Aloise Spisara a mladšího dr. Františka Kováře. Statečného nedokončené dílo se tak stalo spíše tichým svědkem nejlepších a nejseriosnějších snah, které stály při počátkách Církve československé, než základním kamenem, k němuž by se církev v průběhu výstavby své věrouky vracela.“ (Z. Kučera).

„Přesto však již v obrysech můžeme na něm pozorovat jedno: stálou snahu po umírněném vyrovnání extrémů, představovaných na jedné straně teologickým racionalismem, na druhé straně pak teologickým konzervativismem. V dopise A. Spisarovi z roku 1924 píše Statečný: Jedno ani druhé není možno... my za nikým nechvátáme – chtěl-li učiti tomu, čemu učí církev katolická a církev pravoslavná a církev evangelická, žádný jím v tom nebrání. Ale pak si musí uvědomiti, že bylo zcela zbytečné znepokojovati lidi založením nové církve...“ (M. Kaňák).

Bohdan Kaňák

Slavnost v Červeném Kostelci

V neděli 8. července jsme si vděčně připomínali, že nám náš Žižkův sbor slouží již 80 roků. Byl slavnostně otevřen 10. července 1927 tehdy za účasti biskupa východočeské diecéze Gustava A. Procházky a mnohých hostů ze širokého okolí. Naše letošní sborová slavnost byla možná skromnější, bez průvodu, bez dechové hudby a praporů, ale měla svou radostnost. Bohoslužby byly mimořádně odpoledne a byl nám dopřán nádherný letní den plný slunce. Sbor byl zaplněn nejen těmi, kdo patří ke zdejšímu společenství naší církve, ale i četnými hosty z vikariátu náhodského z řad laiků i duchovních. Nechyběli hosté ze sesterských církví. Toto shromáždění k díkuvzdání za sbor se však zaznamenalo do další historie náboženské obce tím, že současný bratr biskup Štěpán Klásek vysvětil na kněze bratra Davida Smetanu, který již od dubna v našem sboru působí jako kazatel a převezme farní službu v červenokostelecké náboženské obci po sestře farářce Miloslavě Pellyové. Mezi duchovenskými a laickými spoluvěstiteli při této svátosti byl i bývalý synodní senior Církve českobratrské evangelické Pavel Smetana, novoknězův strýc. V osmdesátileté historii našeho sboru to bylo poprvé, co zde zněly kněžské sliby a prosby o posvěcení a posilu Ducha svatého pro službu nového mladého kandidáta kněžství. Bohoslužbu obohatil zpěvem žalmu 117 místní pěvecký sbor pod vedením dlouholetého předsedy rady starších br. Zdeňka Sedláčka. Krásné počasí nám dovolilo završit slavnostní shromáždění posezením na farní zahradě při pohoštění. Díky patří všem, kteří se podíleli na přípravě a organizaci celého dne, ale děkujeme hlavně našemu Pánu, jenž nás zachovává svou milostí. Prosíme, aby Hospodin znovu způsobil nové probuzení v našem sboru a my jsme mohli prožívat takovéto radostné chvíle i s těmi, kteří patří do našeho sboru a přesto jej pravidelně nenavštěvují. A tak se upřímně připojujeme ke slovům žalmisty: „Tvoje milosrdenství buď, Hospodine, s námi; na tebe s důvěrou čekáme!“ (Žalm 33, 22)

rada starších

SÁZAVA 2007 KRITICKÝM POHLEDEM

Již třetím rokem se spolu se svými přáteli zúčastňuji církevní pouti na Sázavu a musím říci, že málokam se vracím tak rád. Když jsem v létě roku 2005 na pout' zavítal poprvé (bylo to na pozvání mé kamarádky, spolužačky a sázavské farářky Olgy Rajnoškové), vše na mě působilo silným dojmem – bohoslužba pod otevřeným nebem, nádherné prostředí Sázavského kláštera a především atmosféra jakéhosi souznění s ostatními lidmi, která zde tehdy panovala.

Myslím, že největší podíl na této atmosféře mělo tehdejší odpolední vystoupení Jaroslava Hutky, který zpíval prastaré náboženské balady. A nezpíval sám – odpovídal mu hlas asi sta přítomných lidí. Toto vystoupení bez nadsázky vyvolalo u mnohých silné pohnutí. Bylo mi proto líto, když jsem se dozvěděl, že organizátoři pouti usilují o to, aby při každém nadcházejícím ročníku vystupoval vždy nový interpret. Přišlo mi to jaksi samoučelné. Přesto bych mnoho nenamítal, kdyby noví hudebníci po sobě zanechali podobný dojem jako Jaroslav Hutka – to se však nezdařilo.

V následujícím ročníku byly náboženské balady vystřídány vystoupením dvou skupin, z nichž jedna předvedla mnohadecibelový "nářez" a druhá pro "vyvážení" nekonečnou řadu trampských písní

(odpusťte mi tu trochu ironie – nemohl jsem se ubránit).

Pokud jsem při hodnocení loňského vystoupení použil kapku ironie, nemohu rozhodně udělat to samé ve vztahu k vystoupení letošního – vážnost věci to nedovoluje.

Uvedení muzikálu(!) Mistr Jan Hus bylo nejen nevkusné, ale i zcela nedůstojné. Tento muzikál se v ničem nelišil ode všech těch ostatních, které využívají obecného nevkusu a množstvím celebrit a svou "moderností" budí úžas u širokých mas. Jan Hus, ten po kterém nese naše církev jméno, se tak dostal do děsivé společnosti Dráculů, Monte Christů, Johaneke z Arku apod.

Aby si mohl čtenář o sázavském muzikálovém vystoupení učinit celkový obraz, doplním ještě několik informací.

Představení nejprve předcházelo úvodní slovo samotného autora (Richard Pachman), který o svém "díle" hovořil s neobyčejnou důstojností (použil pro ně mimochodem vznešené označení "scénické oratorium"), které by bylo přehnané snad i před uvedením některé z Beethovenových symfonií.

Celé vystoupení pak bylo provázeno značnou patetičností, dramatickými pohyby a neměnně "vkusnými" grimasami.

Skutečnost, že zmíněný muzikál byl uveden pod záštitou naší církve, je

neomluvitelná. Vždyť se jedná o věc, od které by se církev měla naopak ostře distancovat!

Myslím, že vedení Církve československé husitské by se mělo touto záležitostí důkladně zabývat a zaměřit tomu, aby se na církevní půdě něco podobného v budoucnu opakovalo.

Jan Novotný
student 4. ročníku HTF UK

NAD KNIHOU MIROSLAVA SÍGLA CO VÍME O SMRTI

Zkušený publicista a spisovatel se obrací k tématu, které léta přitahovalo jeho mysl, k problému, jehož se lidé většinou instinktivně obávají a nechťejí o této otázce přemýšlet, ke smrti. Jde o hodnotu, která se týká každého z nás a jež zhodnocuje život. Moudrý a zralý člověk se má ke smrti postavit čelem a uvědomit si, že ona by měla být vnímána jako přirozená součást a završení života. Smrt je přece vážným a důležitým úkolem. Přitom dnes bývá v médiích tabuizována a na druhé straně, především v bulváru, zase naopak skandalizována. Obojí je nezdravý extrém, odporující pravdě. M. Sígl volí ke zvolenému tématu svůj vlastní přístup. Díky své rozsáhlé erudici mohl vytvořit knihu zásadní a dnes tolik potřebnou. Ví, že literárně talentovaní lidé bývají určitým seismografem hodnot, že svědectví, jaká nám nabízejí básníci a spisovatelé i další osobnosti z kultury mají svou váhu. Jejich metafory nám pomáhají, povzbuzují nás, zasvěcují, podávají hlubinnou výpověď, upozorňují na tajemství i naději. Autor k dané problematice shromáždil materiál rozsáhlého tématického okruhu. Velkou sílu výpovědi mají literární fragmenty o smrti napříč dějinami lidstva. Dostáváme

tak určitou příležitost srovnat úhel pohledu člověka starověkého, středověkého, novověkého až po současnost. Vnímáme hodnotovou orientaci moderní literatury, filmu a hudby z aspektu odchodu na druhý břeh. M. Sígl však v knize nezapomíná ani na kapitoly věnované paliativní péči o umírající. Křesťanské hledisko je zde zdůrazněno např. citacemi ze závěti kardinála Tomáška a dalších osobností, mj. J. M. Lochmana. Kniha je určena pro každého čtenáře, který se dokáže zamyslet nad smyslem života, nad nehlubšími hodnotami a jehož cesta za pravdou není svazována úzkoprsmými předsudky, nebo naopak touhou po životě, v němž si smrt s jistou dávkou povrchnosti nechce připustit. Někdy vypjatý neoindividualismus, sobectví, pohodlnost a touha po konzumním způsobu života vede k tomu, že člověk z jisté zbabělosti odmítá se smrtí počítat a tváří se, jako by pro něho samotného neplatila. Kdo chce být pravdivý, lidsky zrát a spět k moudrosti, se smrtí pokorně počítá a ve stejné pokoře počítá i se spásnou nadějí na konci věku, se zmrtvýchvstáním.

Olga Nytrová

ZPRÁVY

Blahopřání

Marie Černovská z Votic se dožívá 8. srpna životního jubilea - 75 let a chtěli bychom jí nejenom touto cestou poděkovat. Za radu starších

Václav Šustr, předseda

Změna telefonu

Náboženská obec v Teplicích a Teplicích Trnovanech oznamuje změnu telefonního čísla. Nynější telefonní kontakt je: 774 437 323.

(rst)

Hledáme prostory

Jsmo nezisková organizace, Občanské sdružení Élektra – Centrum pomoci ženám zneužitým v dětství. Jak už z našeho názvu vyplývá, naši cílovou skupinou jsou převážně ženy (ale také muži) – oběti sexuálního zneužití v dětství nebo i jiných forem sexuálního násilí v dospělosti, a také matky zneužitých dětí a další příbuzní obětí. Zaměřujeme se

na poradenskou, terapeutickou a vzdělávací činnost. Snažíme se o zvýšení informovanosti o často tabuizované problematice sexuálního zneužívání.

Objekt, ve kterém jsme doposud sídlili, byl zprivatizován a novou zvýšenou cenou nájemného si nemůžeme dovolit. Hledáme proto nové prostory v Praze, okolo 140m². Za jakoukoliv informaci nebo nabídku budeme vděční. Děkujeme.

Irena Divínová, tel.: 603 812 361.
e-mail: info@centrumelektra.cz
www.centrumelektra.cz

Nabídka

Náboženská obec v Praze 1 - Staré Město věnuje za odvoz tří starších psací stroje.

(iš)

Prosbu o pomoc

Turistická organizace Jitřenka v Hodoníně prosí občany, kteří mají doma nepotřebná jízdní kola (mohou být i starší), aby je darovali dětem z této organizace. Budou

Kaple Mistra Jana Husa v Rokytnici nad Jizerou, která nedávno oslavila 80. výročí otevření.

sloužit těm, kteří kola doma nemají a rádi by jeli na cyklistický výlet. Za celou turistickou organizaci předsedem moc děkují všichni členové a děti.

Adresa: T.O.M. Jitřenka, Purkyňova 24. Hodonín, tel.: 606 931 129

(red)

PŘEDSEDA ERC K Vatikánskému dokumentu

Nový dokument označující katolickou církev za "jedinou skutečnou Kristovu církev" přišel ve velmi nevhodnou dobu. V České republice v lednu 2007 řada církví podepsala s Římskokatolickou církví Chartu Oecumenic. V této chartě se hovoří o spolupráci církví a společném závazku budování

jednoty. Je těžké vést s někým ekumenický dialog a budovat jednotu, pokud zpochybňujeme jeho církevní identitu. Obávám se, že nový vatikánský dokument nešťastným způsobem zasahuje do ekumenického procesu, působí bolest a prohlubuje rozdělení, a to těsně před 3. evropským setkáním

zástupců církví v rumunském Sibiu v září 2007.

Na druhé straně toto eklesiologické vyjádření není nic nového. Katolická církev podle svého učení bere ostatní církve jako křesťany druhého řádu. Leckde to brzdí ekumenismus, ale snažíme se to překonávat a v současné době můžeme vidět mnoho nadějných znamení, která signalizují, že necitlivé a netaktní vyjádření Vatikánu nezabrdí ekumenické hnutí.

Podle našeho pohledu je církev tam, kde se zvěstuje Boží slovo a kde jsou řádně vysluhována Kristem ustanovené svátosti. Apoštolskou posloupnost chápeme v duchovním slova smyslu, jako věrnost učení apoštolů vyjádřeném v Písmu svatém. Tak jak to již vyjádřili např. teologové husitského hnutí při jednání se zástupci basilejského koncilu v tzv. „soudci chebském“ (1432). Nejvyšším hodnoticím měřítkem pro ně nebyl názor představitelů instituce, ale "za nejspravedlivějšího a nezaujatého soudce bude považován zákon Boží, životní sloh Kristův, apoštolů a prvotní církve s těmi koncily a učiteli, kteří se na něm pravdivě zakládají".

Domníváme se, že ani hierarchické pojetí církve samo o sobě nezaručuje skutečnou kontinuitu s Kristem a jeho apoštoly. Je vážnou otázkou, jestli monopol na "jedinou skutečnou církev" a na "disponování plností prostředků požehnání" právě církví spíše neochromuje a nevhání do falešné sebespokojenosti a za hradby izolace.

Pevně doufám, že nedávný příklon k tridentské latinské liturgii (7.7.07) a nové vymezení vůči ostatním křesťanským církvím (10.7.07) nesignalizují pokus o návrat ke katolicismu před reformní II. vatikánský koncil. Věřím, že v katolické církvi je mnoho křesťanů, kteří vedou dialog a spolupracují na základě vzájemného respektu, úcty a lásky.

Jana Krajčírřiková

Pavel Černý

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

PODOBENSTVÍ O BOHÁČI A STODOLÁCH

Boháč v tomto podobenství stavěl větší stodoly, než měl dřív. Ke zjištění dnešní tajenky je snadná cesta – seřadit stodoly podle velikosti.

Řešení z minulého čísla: Modlitba

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčírřiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220 398 107, fax: 220 398 123,

mail: cesky.zapas@cesh.cz, Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9, tel.: 234 092 851, predplatne@predplatne.cz

KALENDARIUM – SRPEN

14. 8. 1887 - Narodil se v Hradci Králové **Jiří Červený** (+ 6. 5. 1962 v Praze) - hudební skladatel, textař, kabaretiér, spisovatel a dramatik. Ještě jako student práv založil v Praze v roce 1909 kabaret Červená sedma, jehož byl v letech 1918-22 (do jeho zániku) ředitelem, hlavním autorem a všestranným interpretem. Literární kabaret Červená sedma se stal pod jeho vedením místem, kterým prošla osobně i prostřednictvím svého díla řada tvůrců české divadelní a literární kultury té doby (E. Bass, E. A. Longen, J. Hašek, Jiří Mahen) a Červený sám zhudebňoval jako moderní šansony texty básníků Petra Bezruče, V. Dyka, F. Šrámka, Františka Gellnera, Karla Hlaváčka. Proti dobové oblíbené groteskně klaunské komice - představované zejména V. Burianem a F. Futuristou - Červený stavěl civilnější, jemně ironizující projev ve svých pohotových konferenciérských, hereckých i pěveckých vystoupeních. Sám je autorem několika set písní lyrického a satirického charakteru (Hradecké písničky, Písnička z mládí) a desítek monologů, výstupů a aktovek psaných právě pro Červenou sedmu. Napsal i několik románů a memoáry (Červená sedma, Paměti mansardy). Po zániku Červené sedmy působil jako advokát (za války vězněn), po roce 1948 se opět vrátil k osvětové a divadelní činnosti na estrádách. Červeného činnost v kabaretu má trvalý zakladatelství význam v divadelní kultuře první poloviny 20. století. Přispěl k radikálnímu přehodnocení tehdejší kabaretní praxe a položil základy nové tradice autorských scén, sahající zřetelně i do dnešních dnů.

15. 8. 1307 - Českým králem byl zvolen (podruhé) Jindřich Korutanský [1307-1310]. Římskoněmecký král Albrecht I. Habsburský vyhlásil nad Jindřichem říšskou klatbu.

15. 8. 1877 - Narodil se v Užhorodě **Konstantín Hrabar** (+ 21. 12. 1938 v Čerteži) - podkarpatoruský řeckokatolický duchovní a veřejný činitel. V roce 1918 se stal členem guberniální rady Ruské krajiny, v níž byl iniciátorem návrhu na připojení Podkarpatské Rusi k Československu. Stal se také členem Ruské národní rady, která se v roce 1919 na tomto připojení usnesla. V Československu byl činný v agrární straně.

15. 8. 1902 - Narodil se v Praze **Adolf Hoffmeister** (+ 24. 7. 1973 v Říčkách u Rychnova n. Kněžnou) - výtvarný umělec, spisovatel, publicista a kulturní pracovník. V roce 1920 stál u zrodu Devětsilu, od roku 1927 byl členem Spolku výtvarných umělců Mánes, spolupracoval s Osvozeným divadlem J. Voskovce, J. Wericha a J. Ježka, s divadlem E. F. Buriana, byl redaktorem Lidových novin, kreslil do mnoha časopisů, autor próz, dramát a cestopisů, významný český karikaturista slavných domácích i zahraničních osobností, autor koláží.

Znal jazyky a mnoho cestoval, ale když v roce 1939 odjžděl do Paříže, byl to útek před nacismem. Po mnoha dobrodružstvích se roku 1941 dostal do USA, kde znovu spolupracoval se slavnou trojicí z Osvozeného divadla a podílel se na exilové práci. Po válce byl profesorem na VŠUP (1954-56 rektor) a dále působil jako esejista, ilustrátor a karikaturista.

Posmrtně mu vyšla zajímavá vzpomínková kniha *Podoby a předobrazy* (1988).

19. 8. 1847 - Narodil se v Borovicích u Mnichova Hradiště **Josef Dürich** (+ 12. 1. 1927 v Klášteře nad Jizerou) - spisovatel a politik. Psal verše, divadelní hry a kuplety, měl podíl na redakci almanachu Ruch. Politicky se angažoval zprvu ve staročeské straně, již zastupoval v letech 1884-91 v říšské radě. Po krachu staročeské politiky se orientoval na agrární stranu, jejímž poslancem byl od roku 1907. Na jaře 1915 byl vyslán za Masarykem do Švýcarska. V únoru 1916 byl zvolen místopředsedou České národní rady v Paříži. V létě téhož roku odešel do Ruska, kde se měl snažit získat československé vojsko pro západní frontu. Místo toho se zde pokusil vytvořit další, carofilsky orientované centrum zahraničního odboje. Jeho cílem bylo zřízení českého království a "sjednocené Slávie" v čele s Ruskem. Štefáník poté zbavil Düricha posláním i členství v pařížské radě. Od roku 1917 byl odstaven nadobro. Do vlasti se vrátil až roku 1919. Svůj postup za války se pokusil obhájit v knize vzpomínek V českých službách.

19. 8. 1882 - Narodil se v Brně **Vladimír Hoppe** (+ 3. 3. 1931 v Praze) - filosof - hlasatel intuitivní a kontemplativní filosofie. Původně se orientoval na přírodní vědy a jejich metodologické otázky. Vědom si nedostatečnosti pojmového myšlení, které nemůže pochopit svět v celé jeho hloubce, obrátil se ke kontemplaci a intuici. Myšlení, které svým schematismem svět zjednodušuje, musí mít podle Hoppeho nutně pokračování ve vyšším stupni poznání. Své filosofické myšlení směřoval ke světu pomyslnému - světu hodnot, idejí a kvalit, který určuje normy mravního jednání, kritérium pravdy a dává vzniknout náboženství. Intuicí a kontemplací se přitom zbavujeme nesvobody empirického světa a omezenosti rozumového vědění. Cesta k nadempirické transcendentální realitě je současně cestou k duchovnímu obrození světa. Hoppe se snažil nalézt uplatnění svých myšlenek, proto chystal založení Akademie duchovního života a Ligy duchovního míru.

K jeho nejvýznamnějším spisům patří *Přirozené a duchovní základy světa a života* (1925) a *Úvod do intuitivní a kontemplativní filosofie* (1929).

19. 8. 1917 - Z iniciativy V. Klofáče se sešli v Luhačovicích zástupci národně sociální, státoprávně pokrokové a pokrokové strany a vytvořili jednotnou "stranu české demokracie". Ke sloučení tří (a o něco později dalších dvou) stran došlo 9. února 1918.

(red)